

עשתה שרה לבניה אחריה שידעו שכמו שהיא גלתה מביתה לבית פרעה והוא לא יכל להזיק לה ולא עוד אלא שלקה על ידה עד שהוציאה בעל כרחו במתנות גדולות, כך גם יהיה איתם כי אע"פ שילכו בגלות מצרים לא ישלוט בהם פרעה לעד, ולא יוכל כלותם, אלא ילקה עשר מכות עד שיוציאם ברכוש גדול בעל כרחו.

מסביר מה ההבדל בין גאולת מצרים לגאולה האחרונה

רְבִי אֲבָא פָתַח, (מיכה ז) פִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
אֲרָאֵנוּ נִפְלְאוֹת. זְמַיִן קִדְשָׁא בְרִידָה הוּא לְאַחֲזָא
פּוֹרְקָנָא לְבָנָי בגאולה האחרונה עתיד הקב"ה להראות גאולה לבניו, **כְּאִיִּנּוּן**
יּוֹמִין דְּשִׁלַּח קִדְשָׁא בְרִידָה הוּא לְאַפְקָא לְיִשְׂרָאֵל, וְאַחֲזָי
אִינּוּן מַכְתָּשִׁין בְּמִצְרַיִם, וְאַלְקֵי לֹזַן בְּגִינֵיהוּן דְּיִשְׂרָאֵל.
 כאותם הימים ששלח הקב"ה להוציא את ישראל ממצרים והראה להם את מכות מצרים
 ואיך שהלקה אותם בשביל שעינו את עם ישראל **הָתָּא חֲזִי מַה בֵּין פּוֹרְקָנָא**
דָּא, לְפּוֹרְקָנָא דְּמִצְרַיִם בא וראה מה בין גאולה זו לגאולת מצרים.
פּוֹרְקָנָא דְּמִצְרַיִם הָוּה בְּחֵד מְלָכָא, וּבְמַלְכוּתָא חֲדָא גאולת
 מצרים היתה ממלך אחד הוא פרעה וממלכות אחת היא מלכות מצרים. **הָתָּא, בְּכָל**

אור הרשב"י

שעשה נסים ונפלאות בימים ההם הוא יעשה נסים ונפלאות עמנו בימים האלה ובזמן הזה ויקבץ אותנו מארבע כנפות הארץ ויוליכנו לירושלים תבנה ותכונן במהרה בימינו אמן.

ואח"כ מחדש להם הקדוש ברוך הוא שמים וארץ שנאמר כי הנני בורא שמים חדשה וארץ חדשה. והארץ עתיד הקדוש ברוך הוא לחדשה ומוציאה את האילנות וכל מיני מגדים והכל חיין לעולם ולעולמי עולמים. מי

הלימוד היומי

לע"נ ציפורה בת נעמי ע"ה

מִלְכִין דְּעֶלְמָא, וכאן בגאולה זו האחרונה היא מכל המלכים של כל המלכויות בעולם **וְכִדִּין יִתְיַקֵּר קְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא בְּכָל עֶלְמָא** ואז יודע כבודו של הקב"ה בכל העולם ויתקדש שמו של הקב"ה על עם ישראל, **וַיִּנְדְּעוּן כָּלֵא שׁוֹלְטָנֵי דְּקְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא** ויכירו כולם את שילטונו של הקב"ה וידע כל פעול כי השי"ת הוא הפועל ויבין כל יצור כי הוא יציר כפיו של הקב"ה והשלטון לפניו, **וְכִלְהוּ יִלְקוּן בְּמִכְתָּשֵׁין עֶלְאִין, עַל חֵד תְּרִין, בְּגִין דְּיִסְרְבוּן כִּלְהוּ בְּיִשְׂרָאֵל** וילקו כולם בכפליים על מה שלקו המצרים כי כולם יסרבו לשלוח את עם ישראל מארצם ומתחת שעבודם.

האבות יקומו לראות בגאולת בניהם

וְכִדִּין יִתְגַּלִּי שׁוֹלְטָנִיהּ דְּקְדָשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, דְּכַתִּיב ואז יתגלה שלטונו של הקב"ה בעולם וכמו שכתוב, (זכריה יד) **וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ. וְכִדִּין כִּלְהוּ יִתְנַדְּבוּן בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל לְקוֹדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא** וכולם יתנדבו להביא את עם ישראל לפני הקב"ה וכל ניצוצות הקדושה ששבו יחזירו אל ישראל, **הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב** וזהו שכתוב, (ישעיה סו) **וְהִבִּיאוּ אֶת כָּל אֲחֵיכֶם וְגו'.** כִּדִּין קְיִימִין אַפְתָּהּ בְּחֵדוּהּ, **לְמַחְמֵי פוֹרְקָנָא דְּבְנֵי יְהוּ כְּמֶלְקֵי דְּמִין** ואז יקומו האבות בשמחה לראות את גאולת בניהם כבתחילה. **הֲדָא הוּא דְּכַתִּיב** וזהו שכתוב **כִּימֵי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנִי נִפְלְאוֹת** במהרה בימינו. **אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן. בְּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: יְמִלּוּךְ יְהוָה אָמֵן וְאָמֵן:**

פרשת תורת המצורע

(דף נ"ב ע"ב)

רבי אבא פתח לפרש הפסוק גורו לכם מפני חרב

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת

הַמְצֻרֵעַ בְּיוֹם טְהַרְתּוֹ וְגו' (ויקרא יד) רַבִּי אֲבָא

פְּתַח, (איוב יט) גִּירוּ לָכֶם מִפְּנֵי חָרֵב כִּי חֲמָה עֲוֹנוֹת חָרֵב

לְמַעַן תִּדְעוּן שִׁדּוֹן [ב]. שִׁדּוֹן, שִׁדּוֹן כְּתִיב וְהַקְרִי שֶׁל הַפְּסוּק הוּא

שִׁדּוֹן אוֹלָם הַכְּתִיב שֶׁל הַפְּסוּק הוּא שִׁדּוֹן שְׁפִירוּשׁוֹ שִׁישׁ דִּין בְּעוֹלָם וְצָרִיךְ לְהַתִּירָא מִמֶּנּוּ וְהוּא

הַדִּין שֶׁל הַמַּלְכוּת שְׁדָנָה אֶת הָעוֹבְרִים עַל דִּינֵי הַתּוֹרָה (מק"מ). כְּמָה אֵיִת לֹוֹן

לְבָנֵי נֶשֶׁא לְאִסְתְּמָרָא אֲרַחֲיָהּ וְלְדַחֲלָא מִקְמֵי קְדָשָׁא

בְּרִיךְ הוּא וְאוֹמֵר רַבִּי אֲבָא כְּמָה יֵשׁ לָהֶם לְבָנֵי אָדָם לְשִׁמּוֹר וּלְקָדֵשׁ אֶת דְּרַכְיָהֶם כְּמוֹ

שְׁאִמְרוּ חו"ל קֹדֶשׁ עֲצֻמָּךְ בְּמוֹתֵךְ לָךְ וְלִירָא מִלְּפָנֵי הַקַּב"ה שְׁלָא יִכְשַׁל בְּשׁוּם עוֹוֹן (רמ"ק),

דְּלָא יִסְטֵי מֵאַרְחָא דְכַשְׂרָא, וְלָא יַעֲבֹר עַל פְּתַנְגְּמֵי

אוֹרֵייתָא, וְלָא יִתְנַשֵּׂי מִנָּהּ וְלָא יִסְטָה מֵהַדְרָךְ הַכְּשֵׁרָה וְלָא יַעֲבֹר אֶפְּלוֹ

במקצת על דברי התורה בכדי שלא תשתכח התורה ממנו.

אור הרשב"י

כועסים עלי על חִינְב, הוא מהעוונות אשר
עונש החרב בא עליהם ובעבור שתדעו שיש
דין בעולם לשלם לאיש כגמולו (מצודות).

[ב] ופירוש הפסוק שאיוב אמר לחבריו
שכעסו על דבריו, שתפחדו לנפשכם מפני
חרב הפורענות כי החמה והכעס שאתם

הלימוד היומי

לע"נ ציפורה בת נעמי ע"ה

כל מי שלא לומד תורה נוזף מלפני הקב"ה

דְּכָל מֵאֵן דְּלֹא לָעֵי בְּאוֹרֵייתָא, וְלֹא יִשְׁתַּדַּל בָּהּ שְׂכַל מִי
שלא לומד והוגה בתורה ולא עוסק בה בלימוד העיון (רמ"ק), גְּזִיפָא הוּא
מְקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא, רְחִיקָא הוּא מְנִיָּה, לָא שְׂרִיא
שְׂכִינְתָא עִמֵּיהּ הוּא נוזף מלפני הקב"ה והוא רחוק ממנו ואין השכינה שורה עימו.
וְאִינוּן נְטוּרִין, דְּאִזְלִין עִמֵּיהּ, אֶסְתַּלְקוּ מְנִיָּה ואלו מלאכי
השמירה אשר הולכים ומלווים את האדם שעליהם נאמר כי מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל
דרכיך [ג] מסתלקים ממנו (רמ"ק), וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְּמַכְרִזֵי קָמִיָּה
וְאִמְרִי וְלֹא זִו בְּלִבְדָּא אֵלָּא שְׁהֵם מַכְרִזִים לִפְנֵי וְאוֹמְרִים, אֶסְתַּלְקוּ סוּחְרָנִיָּה
דְּפִלְגִיָּא, דְּלֹא חָשׁ עַל יְקָרָא דְּמֵאֲרִיָּה הִסְתַּלְקוּ מִסְבִּיב אִישׁ פְּלוּנִי
שֶׁהוּא אִינוּ חָשׁ עַל כְּבוֹד קוֹנּוֹ. וְוִי לֵיָּהּ, דְּהָא שְׂבָקוּהוּ עַלְאִין
וְתַתְּאִין וְאוֹי לֹו שְׁעוּבָהוּ הֶעֱלִינוּם שְׁהֵם קב"ה וְשְׂכִינְתֵיהּ וְתַחְתּוֹנִים שְׁהֵם הַמְּלֹאכִים
(רמ"ק). לֵית לֵיָּהּ חוּלְקָא בְּאַרְחָא דְּחַיֵּי וְאִין לֹו חֶלֶק בְּדֶרֶךְ הַחַיִּים.

הלומד תורה מלאכי שמירה מזומנים לצידו

וְכַד אִיהוּ אִשְׁתַּדַּל בְּפּוֹלְחָנָא דְּמֵאֲרִיָּה, וְלָעֵי בְּאוֹרֵייתָא
וכאשר הוא עוסק בעבודת קונו והוא לומד והוגה בתורה בעיון, כְּמָה

אור הרשב"י

את הברית קודש – אזי 'מלאך הברית' שומר
אותו האיש שלא יקרבו אליו החיצונים
להחטיאו, ושלא יוכלו להרע לו בשום דבר.

[ג] וביאר המאור ושמש שהנה, עיקר
המלאכים השומרים את האדם מכל דבר רע
– הוא 'מלאך הברית', כי על ידי ששומרים

הלימוד היומי

לע"נ ציפורה בת נעמי ע"ה